

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapă județeană, 19 martie 2022
Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Se dau textele:

A.

PERSONAJELE: Frații RADU și COSTEL, de 12, respectiv 13 ani

O cameră obișnuită, cu o masă și două scaune.

RADU (*vioi*): Ce facem azi? Nu mergem să jucăm fotbal?

COSTEL (*plictisit*): Iar fotbal, Radule? Alergătură, ceartă...

5 RADU: Mă rog, dacă nu-ți place, ne putem duce la ștrand!

COSTEL (*fără chef*): Iar ștrand? Căldură, nisip...

RADU (*mirat*): În fond, ce vrei, Costele? Atunci, hai la piață, că tot ne-a trimis mama de acum o oră după zarzavat!

10 COSTEL (*cu dispreț*): M-am săturat de lucrurile obișnuite. Zarzavat! Spanac! Aș vrea să facem ceva care să iasă din comun. (*Reproș*): Manolache construiește tot felul de aiureli electrice, Cristina e mare sportivă... Numai noi nu ne remarcăm prin nimic.

RADU: Aici ai oarecare dreptate. Dar ce-ai vrea să facem? Să umblăm în mâini?! Să dresăm papagali?!

15 COSTEL (*trist*): Vezi: Nu mai ești serios! Eu vreau să te îndemn la o operă mare, la ceva excepțional...

RADU (*zeflemitor*): Nu mai spune! Ei, hai, îndeamnă-mă! Sunt primitor ca o condică de sugestii și reclamații! Ce propui?

20 COSTEL (*întâi timid, apoi din ce în ce mai volubil*): M-am gândit... știi... la ceva care n-a trecut încă prin capul niciunui prieten de-al nostru... E vorba de un lucru cu adevărat măreț: ce-ar fi să scriem un roman?

RADU (*perplex*): Un roman?

COSTEL: Exact. Un roman! Un roman despre noi doi. O operă realistă, dramatică și în același timp comică! Imaginează-ți ce uimire pentru toți: a apărut marele roman autobiografic de Radu și Costel! Ce senzație! Întâmplări neobișnuite!

25 RADU: Formidabil, Costele, ce idei poți să ai tu! Un roman... uite, la asta niciunul dintre colegii noștri nu s-a gândit! Îi facem praf!

COSTEL (*febril*): Sst! Mai încet! Trebuie să ținem totul în secret! Să nu ne fure alții ideea! Manolache...

RADU: I. Vasile?

30 COSTEL: Da, de la blocul B...

RADU: Scara 5, apartamentul 6. Țista știi tu cum e; dacă ne aude, e capabil să scrie el până mâine dimineață romanul!

COSTEL: Vezi? Hai mai repede, simt că sunt inspirat. (*Se repede la masă.*) Cerneală, toc... la stai, dar cum o să lucrăm?

35 RADU: Eu dictez și tu scrii.

COSTEL: Da' de ce? Dictez eu și scrii tu! Am o grămadă de idei!

RADU: De unde știi că n-am și eu idei?!

COSTEL: Mă rog, atunci facem așa: o pagină scriu eu și dictezi tu, o pagină scrii tu și dictez eu!

40 RADU: De acord. (*Răsfoiește caietul.*) Hârtia e pregătită, tocul, înmuiat în cerneală, muzele roiesc pe lângă noi... Începem, Costele?

COSTEL (*foarte inspirat*): Da. Scrie, Radule! Țăăăă... Scrie așa: „Într-o frumoasă dimineață de iulie, tânărul Costel tocmai ieșea din casă privind cu nesaț pomii înfloriți prin care

- 45 ciripeau porumbeii. Tânăra Cristina care locuia în apropiere îi spuse privindu-l lung... «O, prietene, ce bine îmi pare că te întâlnesc! Tocmai am luat două bilete la film»».
- RADU: (*scriind*): Dimineață de primăvară, tânărul Costel... cu nesaț pentru pomii înfloriți. Tânăra Cristina... privindu-l lung... (*Contrariat*): Ia stai, Costele! Păi așa nu merge!
- COSTEL: De ce?
- RADU (*furios*): Nu-i drept! De ce să înceapă romanul cu tine? Ar putea foarte bine să înceapă
- 50 cu mine! (*Repede*) Într-o dimineață de primăvară, tânărul Radu...
- COSTEL (*bombănind*): Și pentru ce, mă rog? Ești un personaj mai interesant? Ești mai complex?
- RADU (*visător*): Poate că da! Am o fire deosebită, romantică! Voi fi personajul central, am să trec prin tot felul de împrejurări dramatice...
- 55 COSTEL (*supărat*): Și eu ce cusur am? Poate că vrei ca eu să fiu personajul comic, de care râde toată lumea?! Nu uita că EU am avut ideea să scriem romanul!
- RADU: Asta nu-ți dă dreptul să-ți alegi cele mai frumoase întâmplări! Auzi la el: „pomi înfloriți... tânărul Costel... tânăra Cristina!” Ce vorbești, dragă?! Și eu ce eram?
- COSTEL (*împăciuitor*): Bine, hai să procedăm altfel. Uite, începem romanul nici cu mine, nici
- 60 cu tine; cu amândoi! I-auzi! „Într-o frumoasă dimineață de iulie, tinerii Radu și Costel tocmai ieșeau din casă privind cu nesaț pomii înfloriți prin care ciripeau porumbeii. Tânăra Cristina, care locuia în apropiere, le spuse privindu-i lung: «O, prieteni, ce bine îmi pare să vă întâlnesc! Tocmai am luat trei bilete la film»”. Ei, cum sună?
- RADU (*nu prea convins*): Foarte bine. Bine. Binișor. Deși pe ici pe colo sunt unele lucruri...
- 65 COSTEL: Ce fel de lucruri?
- RADU: De pildă aia cu porumbeii care ciripesc... Și pe urmă, pomi înfloriți în iulie... Ca să nu mai vorbesc de Cristina! Auzi, cumpără trei bilete! Ce, e responsabilă cu activitatea culturală?! Mai bine punem așa: „Cristina a luat două bilete și îl invită pe Radu la cinema, iar Radu îi povestește apoi filmul bunului său frate Costel!”
- 70 COSTEL (*supărat*): Nu, zău?! Milosule! Uite, știi: fiecare să-și scrie romanul lui! Luptă cinstită! Să câștige cel mai bun!
- RADU (*furios*): De acord! O să scriu un roman de 500 de pagini! (*uitându-se spre culise*): Ia uită-te pe geam... E Cristina! (*Strigă-ntr-acolo.*): Bună dimineața, Cristina! Ce mai faci?
- CRISTINA (*voce de departe*): Mă duc la piață, leneșilor.
- 75 RADU (*vrăjit*): La piață! A, ce frumos! (*repede*): Costele, sacoșele și banii! Mergem după zarzavat! Fuga!

- CORTINA -

Ovidiu Zotta – **Cum se scrie un roman. Scenetă**

B.

- Rașid Khalifa era atât de prins în născocitul și spusul poveștilor [...]. Dar Rașid era în fond un om ocupat, solicitat întruna, el era Noianul de Cuvinte, faimosul Șah de Bla. Iar dacă
- 80 punem la socoteală și repetițiile, și spectacolele, Rașid era atât de des pe scenă, că nu mai știa ce se întâmplă în propria lui casă. Alerga înapoi și încolo prin oraș și prin țară spunând povești. [...]

- Harun își însoțea tatăl ori de câte ori putea, pentru că, și asta nu putea s-o nege nimeni, bărbatul era un magician. Se urca pe câte-o mică scenă improvizată din vreo fundătură plină de puști zdrențăroși și bătrâni știrbi stând pe vine în praf. [...] Harun și-l imagina adeseori pe
- 85 tatăl său ca pe un Jongler, căci poveștile lui Rașid erau într-adevăr o grămadă de povestiri, cu care jongla tot timpul și pe care le menținea în mișcare într-un soi de vârtej amețitor, fără să facă vreodată vreo greșală.

Dar de unde veneau toate poveștile astea? Părea că tot ce trebuia să facă Rașid era să-și întredeschidă buzele într-un zâmbet dolofan și rumen și hop, începea să se reverse

90 câte-o istorie nou-nouță, plină de vrăjitorii, iubiri, prințese, unchi răi, mătuși grase, gangsteri cu mustață în pantaloni cu carouri galbene, peisaje fantastice, fricoși, eroi, lupte și un pumn de melodii atrăgătoare și ușor de fredonat. „Totul vine de undeva”, se gândea Harun, „așa că nici poveștile astea nu pot să apară din senin...”

95 Dar de câte ori îi punea tatălui său această întrebare extrem de importantă, Șahul de Bla își îngusta ochii (la drept vorbind) ușor bulbucăți și se bătea peste pântecul tremurător și își înfigea degetul mare între buze, scoțând în același timp niște sunete caraghioase, *gâl gâl gâl* ca și când ar fi băut ceva. Harun se enerva la culme când tatăl său se comporta așa.

– Hai serios, spune-mi de unde vin? insista el, la care Rașid dădea misterios din sprâncene și făcea cu degetele în aer semne de vrăjitoare.

100 – Din întinsa Mare de Povești, sosea răspunsul. Beau din Apa caldă a Poveștilor și după aceea mă simt plin de abur ca o locomotivă. [...]

Familia Khalifa locuia la parterul unei mici case de beton cu pereți roz, ferestre verde-fosforescent și balcoane albastre de metal cu tot felul de arabescuri, care o făceau să arate (după părerea lui Harun) mai degrabă ca un tort decât ca o casă. [...] Familia Sengupta locuia la etaj. [...] Domnul Sengupta nu-i dădea niciun fel de atenție lui Harun, în schimb vorbea tot timpul cu Soraya [...]; avea obiceiul să se lanseze în tot felul de critici la adresa lui Rașid povestitorul ori de câte ori își imagina că Harun nu-l poate auzi.

105 – Soțul acesta al dumneavoastră, mă scuzați că îndrăznesc, începea el cu vocea sa subțire și smiorcăită. Are capul înfipț în nori și picioarele nu-i mai sunt pe pământ. Ce-s toate poveștile astea? Viața nu e o carte de povești sau un magazin de glume. N-o să se aleagă nimic de toată veselia asta. Ce rost au poveștile care nici măcar nu sunt adevărate? [...]

110 *Ce rost au poveștile care nici măcar nu-s adevărate?* Harun nu-și putea scoate din cap teribila întrebare. [...] Se știa că dacă reușea să ai gura aurită a lui Rașid de partea ta nu mai aveai de ce să-ți faci probleme. [...] Dar toată lumea avea încredere desăvârșită în Rașid, tocmai pentru că recunoștea întotdeauna că tot ce le spunea el era complet neadevărat și născocit de mintea lui.

Salman Rushdie – ***Harun și Marea de Povești***

C.

Muzeul Etnografic al Transilvaniei, împreună cu Asociația Firul Ariadnei vă invită în lumea poveștilor, în perioada 17-19 martie, între orele 10 și 18.

Evenimentul este numit „Traista cu povești”, este la a IV-a ediție, iar în cadrul lui se vor derula activități dintre cele mai diverse: concursuri cu premii, teatru de păpuși, benzi desenate, animație, prezentări de carte, tombolă, ateliere de storytelling, ateliere de desen, proiecții de diafilme. Pe tot parcursul festivalului, se vor desfășura expoziții de desene, vânzări de carte și ateliere de creație. Toate acestea vor avea loc la sediul Muzeului, Palatul Reduta, str. Memorandumului nr. 21.

<https://cluj24h.ro/festivalul-traista-cu-povesti-iv-editie-la-muzeul-etnografic-al-transilvaniei/>

SUBIECTUL I**20 de puncte****Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.**

1. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:
 - a. o-biș-nu-i-te, ex-cep-ți-o-nal, su-ge-stii;
 - b. auto-bi-o-gra-fic, ui-mi-re, neo-biș-nu-i-te;
 - c. ră-sfo-ieș-te, iu-li-e, de-o-se-bi-tă;
 - d. re-pe-ti-ți-i-le, a-de-se-ori, ca-ra-ghioa-se.**2 puncte**
2. În secvența: „la uită-te pe geam!”, există:
 - a. doi diftongi;
 - b. trei diftongi;
 - c. un diftong;
 - d. doi diftongi și un hiat.**2 puncte**
3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor *îngusta*, *înfigea*, *scoțând*, din rândurile 95-96, sunt, în ordine:
 - a. alungea, implementa, degajând;
 - b. tăia, băga, imitând;
 - c. micșora, introducea, producând;
 - d. închidea, îmboldea, făcând.**2 puncte**

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte la cerințele de mai jos:

4. Precizează valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvența: *Q, prieteni, ce bine îmi pare să vă întâlnesc!* din textul **A**. **2 puncte**
5. Transcrie, din secvența următoare, subiectul și predicatul: *N-o să se aleagă nimic de toată veselia asta.* **2 puncte**
6. Alcătuiește un enunț în care cuvântul *a* din rândul 100 să aibă altă valoare morfologică, pe care să o precizezi. **2 puncte**
7. Formulează un enunț exclamativ în care Harun își exprimă uimirea, utilizând un adjectiv format prin conversiune. **2 puncte**
8. Construiește două enunțuri în care să folosești două derivate ale cuvântului *oraș*. **2 puncte**
9. Selectează o propoziție subordonată atributivă din rândurile 112-116. **2 puncte**
10. Rescrie corect următoarea secvență: *Finalele tuturor poveștilor mi-ar place ca să fie amuzante.* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**40 de puncte****Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsul pentru fiecare dintre întrebările de mai jos, cu privire la textele date:**

1. Formulează două idei principale/secundare corespunzătoare secvenței subliniate în textul **A**. **6 puncte**
2. Care sunt cele cinci trăsături pe care ar trebui să le aibă romanul scris de Radu și Costel? **7 puncte**
3. Prin ce se deosebesc colegii și prietenii lor de frații Radu și Costel? **6 puncte**
4. Ce condiție trebuie să îndeplinească Radu și Costel, respectiv Rașid Povestitorul pentru a crea povești? Exemplifică prin câte o secvență din textele **A** și **B**. **6 puncte**
5. Precizează câte două personaje ale textelor inventate de copiii Radu și Costel, respectiv de Rașid povestitorul? Exemplifică prin câte o secvență din textele **A** și **B**. **6 puncte**
6. Prezintă, în 30-40 de cuvinte, semnificația aliterației din rândurile 96-97. **3 puncte**
7. Care este relația dintre mesajul scris și imaginea din textul **C**? Motivează-ți răspunsul. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Scrie un text narativ ficțional, de 150 – 300 de cuvinte, în care să relatezi o experiență care ți-a arătat că între literatură și realitate există/ nu există o legătură.

În elaborarea compunerii vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; 4 puncte
- precizarea a două elemente ale contextului spațio-temporal; 4 puncte
- construirea unor personaje adecvate; 4 puncte
- respectarea convențiilor unui text narativ și a structurii unei compuneri; 8 puncte
- realizarea unui text coerent; 2 puncte
- utilizarea părților de vorbire specifice textului narativ și a unui limbaj expresiv. 2 puncte

Vei primi 24 puncte pentru conținutul compunerii și 16 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.